

فرهنگ ادبیات و هنر

ضمایر [او]

قلی خانی و ۲۸ هنرجوی تئاتر

نمایش «فصل گربه آبی ست» به کارگردانی شبنم قلی خانی از ۱۲ شهریور در خانه نمایش مهرگان روی صحنه می‌رود

کارنامه شبنم قلی‌خانی مجموعه رنگارنگی است از فیلم‌ها، سریال‌ها و نمایش‌های صحنه‌ای و نیز حتی انیمیشن. او که بازیگری راز سال ۱۳۷۶ در نمایش آنتیگونه آغاز کرده‌و از همان جا برای نقش ماندگارش یعنی مریم مقدس انتخاب شده، علاوه‌بر بازیگری فیلم کوتاه ساخته، یک فیلم انیمیشن کارگردانی کرده و حالا دارد یک تئاتر به صحنه می‌برد.

تئاتری که قلی‌خانی برای صحنه انتخاب کرده، «فصل گربه آبی ست» نام دارد و آن طور که مهرنوشته از ۱۲ تا ۲۸ شهریور ساعت ۱۹ در خانه نمایش مهرگان روی صحنه می‌رود. نمایشنامه را وحید فقیهی نوشته است که در چهار اپیزود مجزا با چهار داستان آدم‌های مختلف جامعه ما را نشان می‌دهد. اسم نمایش هم به گربه‌هایی اشاره دارد که در میانه هر اپیزود، در زیر پوست شهر درگزنند و اپیزودهای مختلف را به هم مرتبط می‌کنند.

این‌نمایش چهارروایت است از چهار زندگی در چهار اپیزود مجزا که هر کدام از آدم‌های زندگی بهتر تلاشتند. در هر اپیزود شاهد خرده‌روایت‌هایی هستیم که در سیر زمانی و مکانی متفاوتی به‌تصویر کشیده می‌شوند. در هر صحنه شنونده صدای گربه‌ای هستیم که خط داستانی تمام نمایش را پیش می‌برد و در نهایت در پایان نمایش اپیزودها دوباره کنار هم قرار می‌گیرند تا ناگفته‌هایی را بیان کنند. شبنم قلی‌خانی، کارگردان این نمایش درباره آن نوشته: در این روزهای بدون تئاتر از ترس کرونا، هنرجویان علاقه‌مند روی صحنه می‌روند به‌امید فردایی بهتر و درخشش در صحنه‌های پرفروغ قدیم. این روزها برای چهارمین بار دوره ایده‌تا اجرا را در آموزشگاه آبان برگزار کردیم با نمایشی به نام «فصل گربه آبی ست» کاری با ۲۸ هنرجو از ۱۰ سال تا ۳۰ سال. هر لحظه‌اش طعم خوش تجربه‌ی ساختن خاطره برای هنرجویان عزیز را دارد که شاید بعدها باهم و در کنار هم روی صحنه برویم و هم‌بازی شویم.

ازجمله بازیگران این نمایش می‌توان به نیما ابراهیمی، هستی پاکدل، سپنتا پزشکی، مهدی تحیری، کیانا تاجیک، نرگس جدیدی، محمد چیتی، محمد حاجی‌محمدی، زهرا حسن‌نژاد، پارسا خسروی، پژمان داوودی، داوود زارع‌گارپزی، محمدصادق سلمانیان، محمدرضا شجاعی، وحید فقیهی، محدثه شیخ‌قمی، علی ظریفی‌فر، محمدرضا عبدا...، زاده، زهرا پور، یاسمن عبدا...، زاده، زهرا علی‌پزدی، کیانا عزیزی، دینا غلامی، امین فرمانیان، ستایش کاوه، معصومه کسکنی، سارا منیرپور، کامیار مهدی‌زاده، محمدرضا نیکزاد و رهاپزدی اشاره کرد.

دور

ایران

دور

دور

توتلی در این زمینه، نظیر وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، میراث فرهنگی، شهرداری‌ها و دیگر نهادهای متولی، همگی در راستای ارتقای امکانات و فضای فرهنگی در حال تلاش هستند اما نبود مدیریت واحد دستگاه‌های فرهنگی از یک سو و تصمیم‌گیری‌های خلق الساعه برخی مدیران اجرایی غیرمرتبط با حوزه فرهنگ از سوی دیگر، باعث شده بسیاری از فرصت‌ها به چالشی برای حوزه فرهنگ تبدیل شوند.

توجه به این نکته ضروری است که به دلیل کمبود اعتبارات، اگر امکان تعریف پروژه‌های جدید محدود می‌شد، حدود نیمی از این پروژه‌ها تاکنون به مرحله بهره‌برداری رسیده بود اما به احتمال قریب به یقین می‌توان گفت، برآیند کلنگ‌زنی بی‌ضابطه و تخصیص نیاقتن اعتبارات مربوط به این پروژه‌ها این است که اغلب این فرهنگسراها که از پیشرفت بین ۱۰ تا ۵۰درصدی برخوردارند، با مصوبات و اعتبارات فعلی هیچ‌گاه سرپناهی برای جوانان دوستدار فرهنگ در روستاها نخواهدبود و در صورت تخصیص نیاقتن اعتبار کافی برای تکمیل این پروژه‌ها، اگر خوشبینانه به این موضوع نگاه کنیم، به‌زودی شاهد مناقصه فروش سازه‌های فلزی این مراکز فرهنگی روستایی در روزنامه‌ها خواهیم‌بود و امید هزاران جوان روستایی هم‌رنگانی برای بهره‌مندی از فضای مناسب فرهنگی به یأس بدل خواهندشد.

هر ۱۵۰ نفر یک صندلی سینما

سینما بخش مهم دیگر حوزه فرهنگ و هنر محسوب می‌شود که می‌توان از آن برای عملیاتی کردن راهبرد‌های کلان ملی از آن بهره برد؛ اما با وجود راه‌اندازی سینمای خلیج فارس حاجی آباد و بندرلنگه طی دوسال اخیر، این حوزه دچار کمبودهای فراوانی است که با ظرفیت ۱۵۶۷ صندلی موجود در سینماهای استان، می‌توان این‌گونه استنباط کرد که از هر ۱۱۵۰ نفر هنرمزگانی تنها یک نفر می‌تواند بر صندلی سینماهای استان تکیه بزند. اکنون تنها چهار شهر بندرعباس، میناب، حاجی آباد و بندرلنگه سینما دارند و شهرستان‌های رودان، سیریک، جاسک، بشاگرد، پارسیان، بندرخمیر و ابوموسی از حیث بهره‌مندی از سینما محروم هستند.

رضا کمالی، مدیرکل فرهنگ و ارشاد اسلامی هرمزگان، ضمن قبول کاستی‌های موجود در این حوزه، می‌گوید: شاید به لحاظ آماری کاستی‌هایی در این زمینه داشته باشیم، اما واقعیت این است که مردم هم خیلی کم به سینما می‌روند؛ که البته این به معنی فاصله‌گرفتن مردم از تماشای فیلم‌های اکران شده در سینماها نیست، چرا که بسیاری از فیلم‌های مطرح از طریق فروش اینترنتی در دسترس هستند و شهروندان به‌راحتی و از این طریق نیاز هنری خود در این حوزه را برآورده می‌کنند. او افزود: برای جبران کمبود صندلی سینما در شرق و غرب هرمزگان، دو سینمای سیار تا زمان راه‌اندازی سینمای استاندارد و در خور شأن مردم این مناطق در نظر گرفته شده که در فواصل زمانی مختلف نسبت به اکران فیلم‌های سینمایی اقدام می‌کنند. مدیرکل فرهنگ و ارشاد اسلامی هرمزگان همچنین گفت: با رایزنی‌های صورت گرفته توسط مجموعه اداره کل ارشاد هرمزگان، برای توسعه فضای سینمایی در استان، نزدیک به یک‌سال است که ۱۲ میلیارد ریال اعتبار از محل اعتبارات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و وزارت کشور برای احداث پردیس سینمایی در یکی از شهرستان‌های استان در نظر گرفته شده که دریافت این اعتبار، منوط به معرفی پیمانکار از سوی شهرداری است اما چند ماه است اقدامی از سوی آنها صورت نگرفته و در صورت عدم تسریع در جذب این اعتبارات، مجبور هستیم آن را در بخش دیگری هزینه کنیم.

درگذشت مترجم آثار فلسفی

استاد اسماعیل سعادت، زبان‌شناس و مترجم آثار فلسفی که دیروز در ۹۵ سالگی درگذشت، با ترجمه‌هایش از آثار ارسطو، آثاری درباره تاریخ فلسفه از جمله جلد ششم «تاریخ فلسفه» کاپلستون و نیز سرپرستی «دانشنامه زبان و ادب فارسی» در فرهنگستان شهرت دارد. سعادت چند رمان هم به فارسی برگردانده است. درباره اسماعیل سعادت يك فيلم مستند به نام «همای سعادت» به کارگردانی بیژن شکرریز ساخته شده‌است. / جام‌جم دبی

درگذشت مترجم آثار فلسفی

محفل هنرهای آیینی با نام «زخم عتیق» در تماشاخانه سروکار خود را آغاز به کار کرده‌است. نمایشگاه و موزه تخصصی نسخ قدیمی و ادوات تهریزه از دوره صفویه تا انقلاب اسلامی، اجرای تهریزه و شبیه‌خوانی، آیین‌های عاشورایی اقوام ایران‌زمین، نقالی و پرده‌خوانی، نشست پژوهشی تئاتر دینی و تئاتر صحنه‌ای نقل سرخ از جمله برنامه‌هایی است که ویژه این محفل تدارک دیده شده‌است. / جام‌جم دبی

«زخم عتیق» در تماشاخانه سرو

محفل هنرهای آیینی با نام «زخم عتیق» در تماشاخانه سروکار خود را آغاز به کار کرده‌است. نمایشگاه و موزه تخصصی نسخ قدیمی و ادوات تهریزه از دوره صفویه تا انقلاب اسلامی، اجرای تهریزه و شبیه‌خوانی، آیین‌های عاشورایی اقوام ایران‌زمین، نقالی و پرده‌خوانی، نشست پژوهشی تئاتر دینی و تئاتر صحنه‌ای نقل سرخ از جمله برنامه‌هایی است که ویژه این محفل تدارک دیده شده‌است. / جام‌جم دبی

میراث کلنگ‌های بی‌هدف

در استان هرمزگان به ازای هر یک نفر ۳ سانتی‌متر فضای فرهنگی وجود دارد و به ازای هر ۱۱۵۰ نفر یک صندلی سینما!

در حالی که سرانه جهانی فضای فرهنگی به ازای هر هفت نفر حدود یک مترمربع است، اما این آمار به طور میانگین در هرمزگان نزدیک به سه سانتی‌متر است؛ یعنی به ازای هر ۳۳ نفر یک متر فضای فرهنگی وجود دارد و در شهر بندرعباس این آمار حدود ۱٫۵ سانتی متر است؛ یعنی هر ۶۴ نفر یک متر فضای فرهنگی دارند. این آمار از میانگین سرانه کشوری نیز پایین‌تر یا به عبارتی در مقایسه با آن بسیار ناچیز است. همواره مدیران هرمزگان در پاسخ به چرایی کمبود فضاهای فرهنگی، کمبود اعتبارات را دلیل اصلی این نقیصه عنوان می‌کنند و نمونه بارز آن پیریزی بی‌هدف بیش از ۴۲ فرهنگسرا یا خانه فرهنگ روستایی در مناطق مختلف استان بود که بدون در نظر گرفتن اعتبارات لازم کلنگ‌زنی شد.

اسماعیل خاشعی

جام‌جم

از سال ۸۶ و طبق توافق صورت‌گرفته بین اداره‌کل فرهنگ و ارشاد اسلامی و اداره کل امور روستایی استان‌داری هرمزگان، مقرر شد، عملیات اجرایی فرهنگسراهای روستایی در هرمزگان آغاز شود که طبق این توافق، هزینه ساخت این مراکز از سوی اداره کل امور روستایی و هزینه تجهیز این فرهنگسراها از سوی اداره‌کل فرهنگ و ارشاد اسلامی هرمزگان تأمین شود. متعاقب این توافق، عملیات اجرایی ۴۲ فرهنگسرای روستایی شامل قسمت اداری، کتابخانه و آمفی‌تئاتر در دولت نهم و دهم با هدف گسترش فعالیت‌های فرهنگی و هنری و بر مبنای توسعه همه‌جانبه ملی و دینی در روستاها شروع شد. اما گویا این آغاز ماجرا نبود و پس از بهره‌برداری رسانه‌ای مدیران وقت از این حرکت مثبت فرهنگی، بیشتر این پروژه‌ها معطل اعتبارات مانده و پس از گذشت ۱۳سال، فقط یک فرهنگسرا به بهره‌برداری کامل رسیده و بخش اعظم این پروژه‌ها با پیشرفت فیزیکی بین ۱۰ تا ۵۰درصد به حال خود رها شده‌اند.

این پروژه‌ها حتی صدای فرییدن همتی، استاندار هرمزگان را در نشست شورای فنی استان هم درآورد و در همان جلسه تأکید کرد باید اعتبارات لازم از سوی سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان و منابع ارزش افزوده، برای تکمیل فرهنگسرای روستایی در این استان تأمین شود که گویا زور دیگر عوامل اثرگذار بر همتی نیز چربید و این وعده تحقق پیدا نکرد؛ گرچه پس از سفر صالحی، وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی به هرمزگان نیز دوباره این موضوع مطرح و مقرر شد اعتبارات لازم برای تکمیل این فرهنگسرا تخصیص پیدا کنند؛ اما در عمل چنین اتفاقی تاکنون رخ نداده و روند لاک پشتی پیشرفت این پروژه‌ها همچنان ادامه دارد. طبق بررسی‌ها، گویا عملیات مراحل ساخت و تجهیز این پروژه‌ها از امسال به‌طور کامل به اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی هرمزگان واگذار شده‌است؛ رضا کمالی، مدیرکل فرهنگ و ارشاد اسلامی هرمزگان در این باره می‌گوید: برنامه دولت سابق احداث ۱۰۰ فرهنگسرای روستایی بوده که عملیات اجرایی ۴۲ فرهنگسرای روستایی کلید خورد و بسیاری از این پروژه‌ها در مراحل اولیه ساخت زمینگیر شده‌اند.

او افزود: طبق مصوبات، ما موظفیم پروژه‌های نیمه‌تمامی را که بیش از ۷۰درصد پیشرفت فیزیکی دارند، به اتمام برسانیم اما متأسفانه اعتبار کافی از سوی سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی هرمزگان برای تکمیل این پروژه‌ها تخصیص داده نشده‌است. با توجه به هزینه‌های انجام شده برای این پروژه‌ها و ضرورت صیانت از منابع بیت‌المال و همچنین با توجه به احتمال فرسودگی بافت اولیه ساختمان این مراکز، از رضا کمالی خواستیم راهکارهایی در این زمینه ارائه کنند که او پیشنهاد کرد این پروژه‌ها را با کاربری فرهنگی به بخش خصوصی یا نهادهای عمومی اعم از دهیاری‌ها و شهرداری‌ها واگذار کنند. او با اشاره به یکی دیگر از مشکلات این پروژه‌ها می‌افزاید: یکی از نگرانی‌ها و دغدغه‌های فعلی ما این است که حتی اگر پنج پروژه فعلی که عملیات اجرایی آنها در حال اتمام است به پایان برسد، ما توانایی نگهداری این مراکز را به‌دلیل کمبود نیروی انسانی

اجتماعی در این روزها باشد.

❖ **بیمه آسیا:** بیمه آسیا هم بین نشانه‌های لوگویش فاصله انداخت تا از اشاعه پویش پوشش فاصله‌گذاری اجتماعی عقب نماند، اما اجرای این تغییر آتقدر خامدستانه بود که زیاد به چشم نیامد.

❖ **محک:** موسسه خبریه محک کمی دیر دست به کار شد اما نتیجه‌اش درخشان بود.

۱۵اردیبهشت بود که این موسسه با تغییر لوگو، اهداف، اقدامات و دغدغه‌های خود را به پویش جهانی فاصله‌گذاری اجتماعی پیوند زد.

❖ **بیمه ملت:** همان‌طور که پیش از این گفتیم، تغییرات لوگوها پس از آغاز موج دوم گسترش شیوع ویروس، بیشتر بر تأکید بر استفاده از ماسک متمرکز بود. ۱۶ تیرماه، بیمه ملت با شعار «همراه خانواده» لوگویش را تغییر داد.

❖ **روزنامه ایران:** روزنامه ایران هم در موج دوم، لوگویش را ماسک‌پوش کرد؛ لوگوی ماسک‌پوش روزنامه ایران، هنوز هم به همان شکل هر روز منتشر می‌شود.

❖❖❖

فرشید مثقالی در کتاب «مقدمه‌ای بر گرافیک دیزاین» از الزایبات رسنیک، مدرس و محقق در زمینه طراحی گرافیک نقل می‌کند: «طراح گرافیک یک مساله حل‌کن خلاق است که آموخته‌است؛ اول بفهمد، سپس نقشه کار را بکشد، آنگاه دیزاینی را اجرا کند که یک پیام خاص را با راه‌روش تصویری و تخیلی برای مخاطبانی معین جهت ارتباط بیان کند. یک ارتباط تصویری به طراح گرافیکی نیازمند است که بتواند مطلع کند و مخاطبان خود را جذب کند. برای این منظور گرافیک دیزاین با طراح گرافیک ایده و فکری را پرورش می‌دهد که بتواند با فرم‌های تصویری، محتوا را بیان کند. گرافیک دیزاین تحقیق می‌کند، مرتب می‌کند، و اطلاعات را تفسیر می‌کند، هدف را معین، ایده‌ها را ابداع و یک شکل و شمایل تصویری جدید را خلق می‌کند.»
اینها درباره طراحان گرافیک گفته شده. در هنرهای تجسمی، تا مدت‌ها گرافیک تجاری و طراحان آن، چندان داخل بازی محاسبه نمی‌شدند، اما امروزه کمتر کسی است که نداند، طراحی گرافیک تجاری، اتفاقاً چقدر مبتنی بر هنر خلاقه‌است؛ آن‌هم در زمانه‌ای که همه باید خودشان را با شرایط جدید جهان هم‌رسان کنند.❖

عدد سوم

رقابت آنلاین در جشنواره تجسمی جوانان

مهلت ثبت نام بیست و هفتمین جشنواره هنرهای تجسمی جوانان به پایان رسید و ۱۰۳۴ هنرمند جوان، ۶۷۵۲ اثر خود را برای حضور در کارگاه ارسال کرده‌اند. بیشترین تعداد شرکت‌کننده هم در رشته‌های نقاشی و عکاسی بوده‌است. به‌زودی هنرمندان برای شرکت در کارگاه‌های آنلاین این جشنواره انتخاب می‌شوند و جشنواره ۲۳ شهریور کارش را آغاز می‌کند. / فارس

در مکانی ساکت هم یک داستان تازه در ارتباط با هجوم موجودات بیگانه فضایی به کره زمین را تعریف کردند. به همین دلیل، توقعات از فیلمنامه‌ای که این دو می‌نویسند، بسیار بالاست.

در حالی که شرکت سونی ۶۵ را با هزینه‌ای ۵۰ تا ۷۰ میلیون دلاری تهیه می‌کند، منتقدان می‌گویند بهتر است وظیفه کارگردانی آن به تیم دو نفره فیلمنامه‌نویس فیلم سپرده شود. از داخل شرکت سونی خبر می‌رسد که خود یک وودز هم برای کارگردانی ۶۵ اپیزد علاقه کرده‌اند. این دو پیش از این یک اپیزود از مجموعه تلویزیونی «شرایط ۵۰ گانه وحشت» را برای سام رمی کارگردانی کرده‌اند.

آدام درایور ۳۶ که چند سالی است در فیلم‌های سینمایی نقش آفرینی می‌کند، با «جی ادگار» کلینت ایستوود در سال ۲۰۱۱ وارد سینما شد. قبل از آن، او در چند کار تلویزیونی و تئاتری بازی کرده بود. او سال گذشته به‌خاطر حضور در درام خانوادگی «داستان ازدواج» و سه‌گانه جدید جنگ ستارگان، تبدیل به یکی از چهره‌های مطرح دنیای سینما شد. او برای داستان ازدواج نامزد دریافت جایزه اسکار بهترین بازیگر مرد سال شد. در سه قسمت جدید جنگ ستارگان هم که در فاصله سال‌های ۲۰۱۵ تا ۲۰۱۹ اکران عمومی شد، درایور در نقش کاپوِرن یکی از سه شخصیت

محوری داستان بازی کرد. با پایان یافتن کرونا، درایور جلوی دوربین «آخرین دوتل» ریڈلی اسکات قرار خواهد گرفت. او که قرارداد بازی در تعداد زیادی فیلم را دارد، در یک همکاری دیگر با ریڈلی اسکات، یکی از نقش‌های اصلی درام پرتنش و شرح حال گونه «گوچی» را بازی خواهد کرد. / ددلاین

رصد خانه

هم‌ارتفاع خورشید

ادامه از صفحه ۹

در گرگان با قایوس بن وشمگیر ملاقات کرد و کتاب «آثارالباقیه» را که درباره تقویم نوشته بود به نام او تالیف کرد.

زندگی و زمانه ابوریحان، از بلایای تاریخی مصون نبود؛ زمانی که او در خوارزم با ابن سینا و ابوسهل مسیحی و ابونصر، جلسه علمی مهمی تشکیل داده بود، سلطان محمود غزنوی به خوارزم حمله کرد و او را با خود به غزنین برد ولی سه دانشمند دیگر متواری شدند. ابوریحان در لشکرکشی‌های سلطان محمود به هند او را همراهی می‌کرد و همان‌جا در هند زبان سانسکریت آموخت و درباره موقعیت هندوستان، مردم و مذاهب آن تحقیقات بسیاری انجام داد و کتاب اوزنشدن«تحقیق مال‌الهند» را نوشت که همچنان اثری بی‌نظیر درباره هنداست. کتاب دیگری نیز با نام «التفهیم لاولئال صناعة التجنیم» از ابوریحان باقی مانده که آن را به عنوان «التفهیم» می‌شناسیم. کتاب را ابوریحان برای دختری به نام ریحانه در موضوع ریاضی و نجوم نوشته‌است. این کتاب مدت‌ها در ایران

بخوانید

❖ داستان «چوپان ستاره‌شناس» / ۱۳۹۰

❖ نویسنده: پرویز امینی

❖ ناشر: سروش

ببینید

❖ فیلم مستند «قصیه بیرونی» / ۱۳۹۵

❖ کارگردان: مهناز رکنی